

УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

«МЕНЕДЖМЕНТ ХХІ СТОЛІТТЯ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ»

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

м. Умань
18-19 жовтня 2018 р.

**Умань
2018**

УДК 338
М58

*Рекомендовано до друку
вченою радою факультету менеджменту
Уманського національного університету садівництва
(протокол № 1 від 20 вересня 2018 р.)*

Редакційна колегія

ВЕРНЮК Н.О. – к.е.н., доцент, декан факультету менеджменту;
НОВАК І.М. – д.е.н., доцент, заступник декана факультету менеджменту з наукової роботи.
ШКОЛЬНИЙ О.О. – д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту;
МАШКОВСЬКА Л.В. – к.ю.н., доцент, завідувач кафедри соціально-гуманітарних і правових дисциплін;
ТРАНЧЕНКО Л.В. – д.е.н., професор, завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи;
ПЕТРЕНКО Н.О. – д.е.н., доцент, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування.
КОМІСАРЕНКО Н.О. – к.пед.н., доцент, завідувач кафедри української та іноземних мов.

За достовірність інформації відповідальність несуть автори публікацій.

М58 Менеджмент ХХІ століття: проблеми і перспективи. Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Умань, 18-19 жовтня 2018 р. / Редкол.: Школьний О.О. (відп. ред.) та ін. – Умань: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2018. – 267 с.

Збірник містить доповіді наковців, які були розглянуті на всеукраїнській науково-практичній конференції «Менеджмент ХХІ століття: проблеми і перспективи», що відбулася 18-19 жовтня 2018 р. в м. Умань. У наукових матеріалах висвітлюються проблемні питання розвитку теорії та практики менеджменту в глобальному конкурентному середовищі. Розраховано на наукових співробітників, викладачів, аспірантів, студентів та фахівців, які займаються питаннями розвитку менеджменту.

УДК 338

© Уманський національний
університет садівництва, 2018

неефективної реалізації зовнішньоекономічних стратегій аграрних підприємств є наступні: деструктивний характер існуючих організаційних структур, які не піддаються глобальним змінам; недостатнє усвідомлення керівниками конкретних завдань і термінів досягнення цілей; низька ефективність механізмів моніторингу результативності зовнішньоторговельних стратегій і внесення необхідних коригувань; недостатність ресурсів для реалізації стратегій, у тому числі фінансових, інформаційних, людських і ресурсів часу; відсутність системи колективного прийняття рішень про напрями стратегічного розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємства; відсутність у співробітників почуття відповідальності за досягнення стратегічних цілей; неготовність керівників до подолання опору, пов'язаного з новими стратегічними змінами; недостатність досвіду і кваліфікації керівників у стратегічному управлінні; висока диференціація продукції, що обумовлює рекламомісткість і невідповідність рекламних замовлень сезонним коливанням реалізації; високі витрати, пов'язані з переорієнтацією виробництва та реалізації окремих видів продукції, послуг.

Отже, проведені дослідження дозволяють стверджувати, що менеджмент сучасних аграрних підприємств має враховувати концептуальні особливості формування зовнішньоекономічних стратегій та бути спроможним мінімізувати деструктивний вплив основних негативних чинників, що є причинами неефективної реалізації зовнішньоекономічних стратегій аграрних підприємств.

Список використаних джерел:

1. Дахно І.І. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: Навч. посібник для вузів / І.І.Дахно – К.: Центр навчальної літератури. 2016 – 304 с.
2. Данильченко Є.П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: тексти лекцій / Є.П. Данильченко, І.А. Островський, О.А.Шекшуєв – Харків: ХНАМГ, 2016. – 124 с.
3. Лобас М. Г. Економічна ідеологія аграрного розвитку України: крок назад, чи вперед – до наукової істини / М. Г. Лобас, Г. А. Орехівський // АгроІнКом – 2013. – №1–3. – С. 14–18.
4. Ткаченко Т.І. Стратегічне управління розвитком суб'єктів господарювання в сфері туризму / Т.І. Ткаченко // Культура народів Причорномор'я. – 2006. – №79. – С.60-64.

ФОРМУВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ СТРАТЕГІЇ УКРАЇНИ

Н.Б. Побережець

викладач

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Дослідження якості економічного зростання певних країн або прогнозування тренду їх розвитку традиційно передбачає виділення двох суперечливих стратегій – зростання експорту та імпортозаміщення.

В економічній літературі досить широко розглянуті переваги та недоліки

даних стратегій в теоретичному плані та їх практичне втілення різними країнами в окремі періоди їх економічного становлення.

Експертами зроблено висновок щодо результативності цих стратегій на користь зростання експорту, що супроводжується більш значними темпами економічного розвитку, наприклад, в таких країнах як Японія, Південна Корея, Бразилія і Китай. Імпортозаміщення в класичному варіанті передбачає проведення жорсткої торгівельної політики щодо захисту вітчизняних виробників з високими митними бар'єрами і робить ставку на розвиток найбільш прогресивних видів виробництва на базі вітчизняних технологій. Перш за все, це галузі переробної промисловості, що мають стратегічне значення для країни в цілому.

Багато розвинених країн, таких як США, країни ЄС, використовували стратегію розвитку імпортозаміщення в першій половині ХХ століття. У 60-70-их роках ХХ століття дана стратегія була досить популярною в окремих країнах, що розвиваються, таких як Бразилія, Колумбія, Туніс. Країни, що нарощували конкурентні переваги, переходили до стратегії зростання експорту.

Глобалізаційні процеси значно вплинули на зміни зовнішньоекономічних стратегій країн, що проявилось в наступних напрямках:

- виділення групи країн – явних експортерів;
- використання країною відразу двох стратегій;
- зміна суті моделі імпортозаміщення.

Головна мета імпортозаміщення полягає в тому, щоб не заборонити торгівлю, а підняти її на вищий щабель – експорт товарів з більш високою часткою доданої вартості, які менш сприйнятливі до економічних коливань, на відміну від експорту сировини та природних ресурсів. [1, 2]

На даний час імпортозаміщення не завжди вимагає високих бар'єрів і необов'язково орієнтоване на використання тільки внутрішніх ресурсів. Цю роботу беруть на себе транснаціональні корпорації як у сфері перетікання транснаціонального капіталу, так і в сфері сучасних технологій.

Головну аксіому сучасної моделі імпортозаміщення можна уявити як спробу зменшити зовнішню залежність економіки країни через локалізацію виробництва промислових товарів, націлену на внутрішній і зовнішній ринки, реалізовану за допомогою використання національного та іноземного капіталу, а також інвестицій.

Цікавим, на наш погляд, є огляд української економіки через призму представлених економічних стратегій. Для цього нам необхідно оцінити ресурси для реалізації стратегії експорту, а також можливості імпортозаміщення. Реалії впровадження в українську економіку стратегії експорту доцільно проілюструвати на прикладі аналізу товарної структури українського експорту (табл. 1).

Аналіз динаміки товарної структури експорту дає нам наступні результати:

- в грошовому вираженні майже по всіх товарних групах відбулося зростання експорту;
- загальний дохід від експорту за 13 років зріс на 23 %, а в 2013 році –

більше ніж у 4 рази щодо 2005 року;

– спостерігається регресивна зміна у відносних частках товарних груп: галузі промисловості, товарної групи мінеральні продукти, чорні й кольорові метали та вироби з них, машини, устаткування, транспортні засоби та прилади.

Таблиця 1

Динаміка товарної структури експорту України, млн дол. США

Найменування груп товарів	2005	2010	2013	2014	2015	2016	2017	2017 до 2005, %
Усього	32 184	47 299	59 106	50 552	35 420	33 560	39 701	123
Продовольчі товари та сировина для їх виробництва	4 264	9 936	17 040	16 670	14 478	15 250	17 739	416
Мінеральні продукти	4 144	5 076	6 306	5 291	2 672	2 391	3 517	85
Продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості	3 386	4 000	5 070	3 730	2 436	1 832	2 052	61
Деревина та вироби	804	1 467	2 004	1 954	1 540	1 510	1 647	205
Промислові вироби	399	616	846	704	503	463	575	144
Чорні й кольорові метали та вироби	13 784	17 044	16 793	14 953	9 164	8 099	9 889	72
Машини, устаткування, транспортні засоби та прилади	4 307	8 530	8 537	5 432	3 339	2 748	2 863	66
Різне	1 096	630	2 510	1 818	1 288	1 267	1 419	129

Джерело: за даними Державної служби статистики України [3]

Щодо імпорту товару до України, то його динаміка варіювалася протягом 13 років (Рис. 1). Зміна товарної структури імпорту за тринадцятирічний період дозволяє виявити наступні тенденції: збільшення імпорту по всіх товарних позиціях [3].

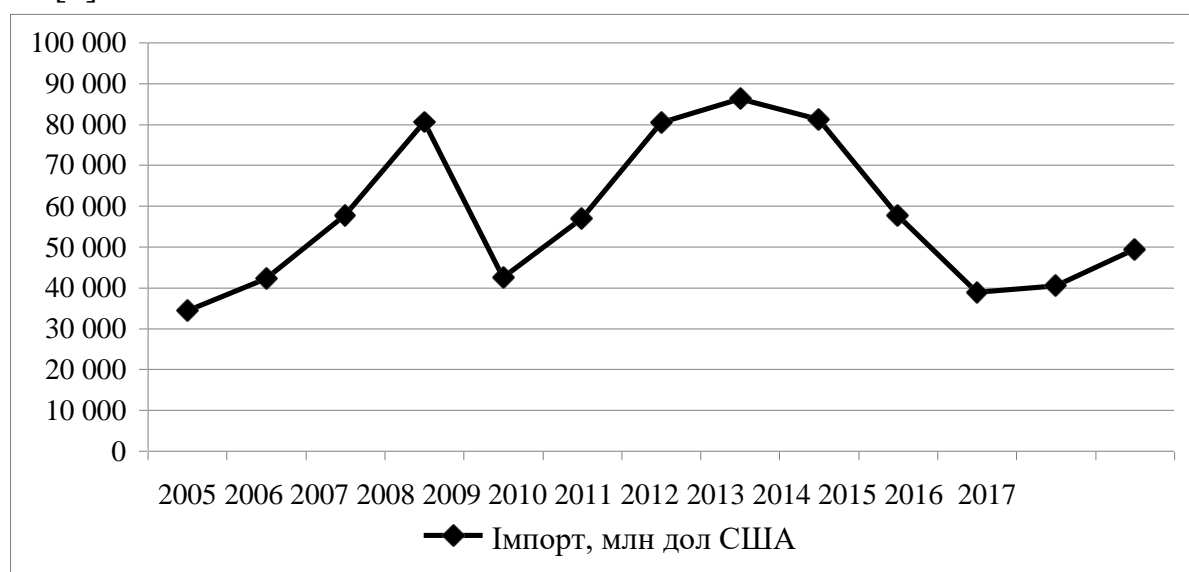

Рис. 1 Динаміка імпорту до України, млн дол. США

Джерело: за даними Державної служби статистики України [1]

Проведений аналіз дозволяє зробити наступні висновки:

в якості двох базових стратегій економічного зростання країни виділяються стратегія експорту та стратегія імпортозаміщення, які досить суперечливі і в той же час взаємодоповнюють одна одну;

в сучасних українських умовах використання стратегії експорту неможливо через переважно сировинне спрямування експорту, більш реальної в найближчій перспективі є реалізація моделі імпортозаміщення;

однак реалізація класичної стратегії імпортозаміщення, орієнтованої повністю на внутрішні ресурси, неможлива, так як на сьогоднішній день в країні обробні і наукоємні виробництва неконкурентоспроможні або слаборозвинені через відсутність необхідних ресурсів;

для реалізації сучасної моделі імпортозаміщення в умовах української економіки доцільно використовувати в якості основного ресурсу прямі іноземні інвестиції, які допоможуть країні отримати сучасні технології, інновації в галузі, збільшити зайнятість і податкові надходження в бюджет.

Список використаних джерел:

1. Дунаев І. В. Імпортозаміщення: державна політика і процес вибору для України на етапі подолання наслідків економічної кризи / І.В. Дунаєв, В.Ю. Бабаєв // Збірник наукових праць Ін-ту економіки промисловості НАН України. – 2011. – № 2. Ч. 2. – С. 128-147.

2. Кундицький О. О. Стратегія державного регулювання імпортозаміщення в аграрному секторі України / О. О. Кундицький // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Економіка і менеджмент. - 2015. - Вип. 10. - С. 60-62. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_eim_2015_10_15

3. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua.

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ МІСЦЕ-ТУРИЗМУ В ГОТЕЛЬНОМУ БІЗНЕСІ

І.М. Поворознюк

кандидат економічних наук, доцент

Уманський державний педагогічний університет імена Павла Тичини

Одним із перспективних видів туризму в Україні повинен стати розвиток ділового туризму, який є одним із найбільших та високоприбуткових сегментів світової туристичної галузі.

У державних програмах розвитку економіки США, Швейцарії і Фінляндії він стоїть на пріоритетних місцях. Експерти прогнозують до 2020 р. збільшення числа ділових поїздок з 564 млн. у рік до 1,6 млрд. При цьому обіг даного сектора зросте в 5 разів – з 400 млрд. дол. до 2 трлн. За даними американської організації «Круглий стіл ділового туризму» збільшення обігу в цій сфері на